

Rapport från SKKs Avelskonferens 2009 (Del 2)

En panel bestående av Hans Forsell, Britt-Marie Dornell, Åke Hedhammar, Renee Sporre Willes och Karin Drotz talade om **"Exteriöra överdrifter, en trend som vänt?"**

Särskilda Rasspecifika Domaranvisningar (SRD) rörande exteriöra överdrifter hos rashundar gällande från 2009-01-01 är ett dokument som tillkom som ett resultat av ett omfattande samarbete mellan utställningsdomare, ras- och specialklubbar och veterinärmedicinskt sakkunniga med målsättning att motverka överdrifter av exteriöra särdrag på bekostnad av hundars hälsa.

Arbetet resulterade i identifiering av 47 raser indelade i 3 kategorier:

- 1) Raser där åtgärder krävs (7)
- 2) Raser som kräver ökad uppmärksamhet (12)
- 3) Raser som är föremål för observandum (28)

Keeshond är inte med bland dessa 47 raser.

Generella krav oavsett ras:

Andning: Hundarna ska kunna andas obesvärat även under rörelse.

Ögon: Hundarna ska kunna uppvisa ögon utan irritationstecken.

Hud: Hundarna ska ha frisk hud utan tecken på irritation.

Päls: Pälsen ska inte vara så omfattande att den negativt påverkar hundens rörelsefrihet.

Rörelser: Alla hundar ska röra sig naturligt utan synbar ansträngning eller smärta.

Mentalitet: Alla hundar ska ha en mentalitet som tillåter att de kan fungera i samhället. Rastypiska beteenden måste beaktas och tillåtas men överdrivet reserverat eller skarpt beteende är inte önskvärt. Aggressivitet och paniskt flyktbeteende kan aldrig tolereras och renderar priset 0.

SRD är ett levande, föränderligt och förebyggande verktyg. Det ska ständigt utvärderas av domare, arrangerande klubbar, ras-/specialklubbar och veterinärmedicinsk expertis.

Under första etappen fokuseras arbetet på att hitta former och rutiner för implementering, utvärdering och revidering av SRD.

Det behövs "vägvisare" som rasstandarderna, utställningsdomare och avelsråd för tillämpningen.

Frågor kring rasstandarderna diskuterades: "Är standardtexterna roten till det onda - eller tolkningen av dem? "Vems standard gäller – och när? "Standardförändringar – en procedur som tar tid".

Det är domarens ansvar att ha kännedom om såväl rasstandarderna som de hälsorisker som hälsostörningar kan medföra för hundens hälsa.

Domarutbildningen är mer krävande i Norden och kvaliteten på nordiska domare anses vara bättre när det gäller bedömningen av exteriöra överdrifter. En mycket viktig satsning i sammanhanget är information till utländska domare. Särskilda instruktioner samt formulär för utvärdering finns framtagna till domare som dömer raser upptagna i SRD.

Avelsrådet har som uppgift att samla och förmedla kunskap, att avväga och sammanväga all kunskap.

Utvärderingar kan leda till en ny version av SRD. Flera raser, färre raser, ändrad formulering?

En ny generell domarkonferens kommer att äga rum under 2012. Nya kritikblanketter utformas för att underlätta arbetet med SRD.

Det kommer att ta tid innan resultaten kan bli synliga i försäkringsstatistik.

För ytterligare fördjupning hänvisas till: <http://www.skk.se/pdf/funktionar/srd.pdf>

Lars Fält är fil.lic. i zoologi med inriktning på etologi och har hållit föredrag och skrivit om hundars beteende under många år. Rubriken på hans föredrag var **”Bra mentalitet – vad är det??”**

Vad som är bra mentalitet för en hund kanske inte är det för en annan. Uthållighet och envishet kan vara bra för en grythund men kanske mindre lämpligt för en ren sällskapshund. Variationerna kan vara stora mellan olika raser och även hos individer inom samma ras. Avel har bedrivits med tanke på önskade egenskaper, jakthundar, vallhundar. När man testar mentalitet mäter, tolkar och bedömer man olika reaktioner som utlöses av olika retningar. En svag retning utlöser närmande, undersökande, nyfikenhet. En stark retning utlöser undvikande, flykt, aggression. Stark eller svag – samma retning upplevs olika av olika individer.

Reaktioner på En stark retning

Tiken kanske flyr,

Hanen kanske attackerar (problem för ägaren)

Båda är rädda (problem för uppfödaren)

Hur ser kullmedelvärdet ut?

Många systrar – räddare?

Många bröder – aggressivare?

Medelvärden räcker inte för avelsvärdering, använd det bästa djuret i kullen. Avla inte på rädda hundar.

Det går inte att se känslor som rädsla, aggression, stress, nyfikenhet. Det är reaktioner man ser. Och mäter, bedömer och tolkar i olika termer, t.ex. i mentaltest. Han talade en hel del om att leva i grupp och om olika ledarskapsmodeller.

Bra mentalitet kan vara att hunden

Fungerar i familjen

Kan umgås med andra hundar

Självssäker i olika miljöer – sociala och fysiska

Fungerar i ”jobbet”

Tänk inte bara negativa definitioner (inte rädd, inte göra utfall...)

Utan vad ska den göra?

Vilka positiva egenskaper vill du den ska ha?

Kanske kan PERSONLIGHET vara ett bättre uttryck än mentalitet även när man pratar om hundar.

Margareta Sundqvist, uppfödarkommittén och Helena Rosenberg, avelskommittén talade om

”Nya Grundregler och tolkning”

De nya grundreglerna trädde i kraft den första januari 2009 och återfinns i sin helhet på SKKs hemsida. Ändringarna är markerade med fet stil

1)ALLMÄNT

Det åligger varje medlem i SKK-organisationen:

1:1 att behandla och vårda hundar och **andra djur** väl i enlighet med såväl beprövad erfarenhet som gällande djurskyddslagstiftning och regler utfärdade med stöd av lagstiftningen. Detta innebär att någon befogad anmärkning mot **djurhållningen** inte ska kunna göras av myndighet eller av SKK auktoriserad kennelkonsulent.

1:3 att handla och uppträda på ett sådant sätt att det inte skadar SKK eller dess medlemsorganisationer och att **inte uttala sig nedsättande om enskild medlem.**

1:4 att **i anslutning till** prov, utställning eller tävling inte agera på ett sådant sätt att det påverkar hundars chanser till rättvis bedömning och att inte heller uttala sig nedsättande om andra hundar, funktionärer eller deltagare.

1:5 att aldrig anlita bulvan eller själv agera som sådan genom att registrera valpar i annans namn/kennelnamn då den egentliga uppfödaren är annan person samt att inte anlita återförsäljare eller själv agera som sådan vid försäljning eller köp av hund.

2)AVELSETIK

Hundavel ska bedrivas på ett sådant sätt att det befrämjar avkommans hälsa och välbefinnande.

Varje medlem som upplåter sin hund till avel ska vara väl förtrogen med SKKs avelspolicy samt med rasens standard, provbestämmelser registreringsbestämmelser samt rasspecifika avelsstrategi.

Det åligger varje medlem i SKK-organisationen:

2:3 att till avel endast använda hundar som inte har allvarlig sjukdom/funktionshinder och som har ett gott och för rasen typiskt temperament. Hund som uppvisar beteendestörning i form av överdrivna rädsreaktioner eller aggressivt beteende i oprovocerade eller för hunden vardagliga situationer ska inte användas i avel.

att i avelsarbetet undvika parningskombination som utifrån tillgänglig information ökar risken för allvarlig sjukdom/funktionshinder hos avkomman.

2:4 att som ägare till avelshund följa SKKs hälsoprogram. För raser med krav på veterinärmedicinskt/genetiskt undersökningsresultat och/eller genomfört mentaltest/beskrivning/prov ska giltigt intyg om detta finnas för avelshundarna före parningstillfället.

2:5 att inte använda hund i avel som vid DNA-test visat sig vara bärare för allvarlig sjukdom med recessiv nedärvning. Hund som visat sig vara bärare av enkelt anlag för allvarlig sjukdom med recessiv nedärvning får användas i avel men endast i kombination med genetiskt/hereditärt friförklarad hund och under förutsättning att detta inte står i strid med gällande hälsoprogram.

2:6 att till avel enbart använda hund som kan fortplanta sig på ett naturligt sätt. Används artificiell insemination (AI) trots avsaknad av dokumenterad avelsförmåga ska respektive AI-veterinär intyga att hanhunden och tiken inte bedöms ha nedsatt könsdrift eller oförmåga till normal parning.

AI ska ske enligt de föreskrifter som gäller i landet där insemineringen görs men får aldrig utföras av annan än legitimerad veterinär. I Sverige krävs att veterinären har Jordbruksverkets tillstånd att utföra insemineringar.

3)UPPFÖDARETIK

Det åligger varje uppfödare i SKK-organisationen:

3:3 att inte i avel använda hanhund/tik förrän vid den ålder då hunden uppvisar en vuxens individs fysiska mognad och beteende.

att inte para en tik vid hög ålder. **Här bör rasspecifika hänsyn tas.**

3:4 att inte låta tik föda fler än 5 valpkullar. Om en tik får 2 valpkullar inom 12 månader ska tiken sedan ges minst 12 månaders vila före nästa valpning. Tik över 7 år ska vila minst 12 månader mellan sina kullar.

3:6 att se till att valp har en miljö som gynnar den fysiska och mentala utvecklingen samt en god socialisering med såväl människa som hund.

4)FÖRSÄLJNING, LEVERANS OCH ÖVERLÅTELSE

Det åligger varje uppfödare i SKK-organisationen:

4:1 att vid överlåtelse av hund mot ersättning alltid upprätta överlåtelsehandling med av SKK fastställt innehåll.

Silvia Schliamser, Monica Ekman